

Vännäs kommun

Granskning delårsrapport 2022

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Avgränsning.....	4
2.4. Genomförande	4
2.5. Revisionskriterier.....	4
3. Granskningsresultat.....	5
3.1. Delårsrapportens behandling och innehåll.....	5
3.2. Förenklad förvaltningsberättelse.....	5
3.3. Resultat- och balansräkning samt drift och investeringsredovisning	6
3.4. God ekonomisk hushållning	9
3.5. Balanskravet	10

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna översiktligt granskat Vännäs kommuns delårsrapport för perioden 2022-01-01 - 2022-08-31. Uppdraget utgör en del av den årliga granskningen och är en obligatorisk uppgift för revisorerna enligt kommunallagen.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultaten är förenliga med de mål om god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt i budget. Revisorernas bedömning av delårsrapporten och måluppfyllelsen avges i ett skriftligt utlåtande som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med delårsrapportens behandling.

Utifrån vår översiktliga granskning är vår sammanfattande bedömning följande:

- ▶ Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav eller god redovisningssed i övrigt.
- ▶ Vår bedömning är att det prognostiserade utfallet delvis är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet då 3 av 4 mål förväntas uppnås. Målen utvärderas i delårsrapporten men kommunstyrelsen lämnar däremot ingen egen samlad bedömning av måluppfyllelsen i det finansiella perspektivet.
- ▶ Kommunen efterlever balanskravet, detta då budgeten, delårsutfallet och det prognostiserade årsutfallet är positivt.
- ▶ Vi kan inte uttala oss om de prognostiserade utfallen för verksamheten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Detta då kommunstyrelsen inte uttalar sig om god ekonomisk hushållning förväntas uppnås i verksamheten.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Utforma förvaltningsberättelsen enligt R17:s avsnittsindelning.
- ▶ lämna en sammantagen bedömning om god ekonomisk hushållning förväntas uppnås utifrån prognoserna av de finansiella- och verksamhetsmässiga målen.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner ska enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) årligen upprätta minst en delårsrapport. Den ska omfatta minst 6 och högst 8 månader samt avse tiden från årets början.

Revisorerna ska enligt kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige i budgeten beslutat om god ekonomisk hushållning. Revisorernas skriftliga bedömning ska bifogas delårsrapporten.

Av kommunens budget ska det enligt KL bl. a. framgå:

- ▶ Hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.
- ▶ Finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- ▶ Plan för verksamheten under budgetåret med mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Enligt LKBR ska delårsrapporten innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Dessutom ska, enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) en samlad beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå i delårsrapporten.

LKBR och RKR ställer minimikrav på delårsrapportens innehåll, t.ex. finns det inga formella krav på kassaflödesanalys eller sammanställda räkenskaper. Eftersom delårsrapporten utgör ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av ekonomi och verksamhet kan kommunen själv välja att ha ytterligare information eller publicera fullständiga finansiella rapporter i sin delårsrapport. I det fallet utgör normeringen inte någon begränsning.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma om:

- ▶ Delårsrapporten upprättats enligt LKBR och god redovisningssed som den kommer till uttryck i Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport (R17).
- ▶ De verksamhetsmässiga- och finansiella utfallen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.
- ▶ Kommunen efterlever kommunallagens krav på ekonomi i balans.

Granskningen har gjorts på uppdrag av och i enlighet med beslutad projektplan av de förtroendevalda revisorerna för att utgöra underlag till deras skriftliga bedömning som bifogas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling.

Granskningen har genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att med rimlig grad av säkerhet kunna besvara revisionsfrågorna. Granskningen är översiktlig och inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen. Den omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten och är mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3. Avgränsning

Granskningen av delårsrapporten har avgränsats främst till de lagstadgade och normerade delarna. Kassaflödesanalys och sammanställd redovisning granskas om sådana upprättats och är nödvändiga för att bedöma utfallen för god ekonomisk hushållning. Angående den förenklade förvaltningsberättelsen avgränsas granskningen till de normerade avsnitten som behandlar:

- ▶ Händelser av väsentlig betydelse
- ▶ Förväntad utveckling av verksamhet och ekonomi utifrån målen om god ekonomisk hushållning
- ▶ Helårsprognosen förhållande till budget för den löpande verksamheten
- ▶ Balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen

I övrig granskas den förenklade förvaltningsberättelsen endast med avseende på att lämnad finansiell information är förenlig med räkenskaperna i övrigt.

2.4. Genomförande

Granskningen har utförts genom:

- ▶ Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet för delårsperioden samt av resultatprognosen för året.
- ▶ Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen.
- ▶ Intervjuer med kommunens ekonomichef.

lakttagelser som gjorts under granskningen har lämnats till kommunens ekonomichef som tagit del av revisionsrapporten för faktakontroll.

2.5. Revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten sker mot bestämmelser i kommunallagen rörande god ekonomisk hushållning och ekonomi i balans. När det gäller räkenskaperna sker granskning mot bestämmelser i LKBR samt RKR:s R17 Delårsrapport.

3. Granskningsresultat

3.1. Delårsrapportens behandling och innehåll

lakttagelser:

Vännäs kommun har januari - augusti som delårsperiod. Kommunstyrelsen behandlade rapporten den 26 september och den behandlas av fullmäktige ca 6 veckor efter rapporttidens utgång.

Delårsrapporten innehåller mer än resultaträkning, balansräkning, drift- och investeringsredovisning samt en förenklad förvaltningsberättelse vilket är minimikraven enligt gällande rekommendation. Rapporten har minskats kraftigt i omfattning (antal sidor) i jämförelse med föregående år vilket var en rekommendation som lämnades föregående år.

Bedömning:

Delårsrapporten är aktuell vid kommunstyrelsens behandling och uppfyller minimikraven i LKBR och R17 vad gäller innehåll. Delårsrapporten innehåller, utöver minimikraven även en sammanställd redovisningen vilket ger en samlad bild av kommunkoncernen.

3.2. Förenklad förvaltningsberättelse

Enligt R17 utgörs minimiinnehållet i en förenklad förvaltningsberättelse av följande avsnitt:

- ▶ Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättats
- ▶ Upplysningar om kommunens förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning
- ▶ En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten
- ▶ En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen

lakttagelser:

Enligt delårsrapporten är förvaltningsberättelsen en förenklad förvaltningsberättelse, trots att den innehåller fler delar än minimiinnehållet enligt R17. Förvaltningsberättelsen följer däremot inte R17:s avsnittsindelning utan snarare avsnittsindelningen enligt R15.

Bedömning:

Innehållet i förvaltningsberättelsen bedöms överträffa kraven på en förenklad förvaltningsberättelse enligt R17.

Rekommendation:

Utforma förvaltningsberättelsen enligt R17:s avsnittsindelning.

3.3. Resultat- och balansräkning samt drift och investeringsredovisning

De finansiella rapporterna ska upprättas enligt följande:

- ▶ En balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång.
- ▶ En resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal från motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.
- ▶ En samlad men översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet
- ▶ Kommunen kan själv välja att besluta om kassaflödesanalys och sammanställda resultat- och balansräkningar ska ingå i delårsrapporten.

lakttagelser:

Resultat- och balansräkning upprättas för kommunen som juridisk person och som koncern. Prognos- och budgetsiffror lämnas för kommunens resultaträkning. I övrigt jämförs utfallen med utfall från föregående år. Drift- och investeringsredovisningen redovisas så att de kan jämföras med fullmäktiges budget. Noterat under granskningen av delårsrapporten att man av förenklingskäl valt att inte ha en kassaflödesanalys.

Bedömning:

Vi bedömer att normeringen i R17 efterlevs. Konsoliderade räkenskaper för kommun-koncernen ingår i delårsrapporten, vilket inte motiveras med att kommunen har en koncernbudget eller mål för god ekonomisk hushållning som riktats mot den kommunala koncernen. Fullmäktige har antagit en kassaflödesbudget som då inte följts upp givet att ingen kassaflödesanalys har redovisats.

3.3.1. Resultat, utfall och prognos

Nedan redovisas delårsutfall och årsprognos i jämförelse med föregående år och budget.

Resultaträkning delår/helår	2022	2021	Avvikelse	2022 prog	2022 budg	Avvikelse
	jan-aug	jan-aug	Delår	jan-dec	jan-dec	Helår
Verksamhetens intäkter	181,6	166,3	15,3	253,4	253,4	0
Verksamhetens kostnader	-565,7	-537,2	-28,5	-877,3	-875,9	-1,4
Avskrivningar	-21	-22,1	1,1	-31,1	-25,6	-5,5
Verksamhetens nettokostnader	-405,1	-393	-12,1	-655	-648,1	-6,9
Skatteintäkter	313,3	295	18,3	470	455,3	14,7
Generella stadsbidrag och utjämning	156,9	145	11,9	233,1	215,2	17,9
Verksamhetsresultat	65,1	47	18,1	48,1	22,4	25,7
Finansiella intäkter	-5,2	9,2	-14,4	2	2,0	0
Finansiella kostnader	-6,3	-2,3	-4	-5,5	-4,0	-1,5
Resultat	53,6	54	-0,3	44,6	20,4	24,2

lakttagelser:

- ▶ Delårsperiodens resultat är närmast oförändrad mellan åren medan intäkterna har ökat i samma takt som kostnadsmassan. Gällande intäkter är det främst de riktade statsbidragen samt positiva skatteintäktsavräkningar som ökar med anledning av förhöjd skatteprognos från SKR. Samtidigt har kostnader ökat vilket främst är kopplat till Vård- och omsorgsnämnden. Därutöver har även de finansiella placeringarna visat en sämre utveckling än tidigare och gjort att man totalt sett når ett liknande resultat som för samma period föregående år.
- ▶ Prognostiserat årsresultat: 44,6 mkr är 24,2 mkr högre än budget och 15,6 mkr lägre än fjolårets resultat. Avvikelserna förklaras främst av det som nämnts ovan och tertial 3 bedöms utfalla i enlighet med budget. Kommunstyrelsens årsprognos bedöms som försiktig, med anledning av osäkerheten som följer av pandemin samt andra osäkerhetsfaktorer som påverkar samhället i stort.

3.3.2. Rättvisande räkenskaper

Vi har översiktligt granskat tillämpade redovisningsprinciper och ett urval av poster vad avser värdering och periodisering. Det har inte framkommit något som tyder på att räkenskaperna är upprättade i strid med lagens krav eller avviker från god redovisningssed. Vid granskningen har vi iakttagit följande:

- ▶ Kommunen gör i sin redovisning en avsättning för osäkra kundfordringar som uppgår till 2,7mkr (30%) av totala kundfordringar i kommunen. Vi har i vår granskning noterat att en större del av dessa fordringar är gamla. Vi rekommenderar kommunen att genomföra en genomgång av kundfordringarna för att rensa ut sådant som ej förväntas kunna bli betalt.
- ▶ Det har konstaterats att det föreligger ett fel i lönesystemet som gör att i de fall där semester har tagits ut över två månader, så reduceras inte semesterlöneskulden förrän därpå följande månad. Felet arbetar leverantören av systemet med att åtgärda. Förhoppningen är att man hinner lösa detta innan årsbokslutet. I delårsbokslutet tillämpas därför en schablonmässig korrigerig av skulden. Vi har granskat modellen och inte funnit några felaktigheter i kommunens hantering av problemet.

- ▶ Vi har noterat att kommunens nämnder har olika principer när det kommer till periodisering av budget. Det finns ingen antagen policy för hur detta ska hanteras vilket gör att nämnderna har möjlighet till olika hantering. Vi anser det vara av vikt att ta fram en policy så att ett enhetligt arbetssätt tillämpas inom hela organisationen.
- ▶ Vi har vidare noterat att den mall som man använder för redovisning av finansiell leasing kräver manuell hantering då mallen är byggd för kvartalsrapportering, medan kommunen tillämpar tertialrapportering. Vi uppmanar därför kommunen att se över om man kan bygga om mallen för att undvika felaktigheter och minska mängden merarbete.
- ▶ Arbetet med att identifiera finansiella leasingavtal fortsätter vidare då ett stort antal avtal behöver genomlysas och man utesluter inte att det möjligen skulle kunna identifiera fler avtal som skall redovisas enligt RKR R7 vilka då kommer att uppdateras i bokslutet.
- ▶ Vid vår granskning av hanteringen av exploateringsfastigheter har noterat att kommunen under året har gjort en korrigerig av fjolårets felaktigheter. Inga nya noteringar har gjorts i denna översiktliga granskning.

3.3.3. Tilläggsupplysningar

För att underlätta förståelsen av utvecklingen under den aktuella rapportperioden ska följande tilläggsupplysningar lämnas i delårsrapporten.

- ▶ Att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen.
- ▶ Säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten
- ▶ Karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat
- ▶ Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden
- ▶ Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början

lakttagelser:

Upplysningar i noter lämnas som anger att delårsrapporten upprättats med samma redovisningsprinciper som i senaste årsredovisning och att säsongsvariation i semesteruttaget samt redovisningen av två generella stadsbidrag har påverkat kostnaderna.

Bedömning:

Tilläggsupplysningar bedöms uppfylla kraven i R17 och vi noterar att man i år redovisar belopp på avvikelserna vilket är en förbättring i jämförelse med tidigare år.

3.4. God ekonomisk hushållning

Delårsrapporten ska redovisa upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning. Finansiella mål och verksamhetsmål för vad som är god ekonomisk hushållning ska anges i fullmäktiges budget (KL 11:6). I Vännäs kommun återfinns fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i dokumentet: Budget- och verksamhetsplan, 2022 - 2023, plan 2024. Av budgeten framgår att god ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer.

3.4.1. Finansiella mål

Mål	Kommunstyrelsen prognos	Revisionens bedömning
Resultatöverskott på 2% av skatteintäkter och bidrag	Målet uppfylls, 6,3%	Utfallet i prognosen är förenligt med målet.
Soliditetens ska årligen öka med 0,4%	Målet uppfylls, 4%	Utfallet i prognosen är förenligt med målet.
Investeringar ska vara 100% självfinansierade	Målet uppfylls, 122%	Utfallet i prognosen är förenligt med målet.
Nämnderna har en ekonomi i balans.	Målet uppfylls delvis:	Utfallet i prognosen är delvis förenligt med målet.
Kommunstyrelse	Budgetavvikelse:	
Plan- och miljönämnd	1,3	
Vård- och omsorgsnämnd	0,5	
Liljaskolans styrelse	-8,7	
Barn och utbildningsnämnd	1,8	
Summa:	3,3	
	-1,8	

Kommunstyrelsen bedömer inte sammantaget om prognosutfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Bedömning:

Vår bedömning är att det prognostiserade utfallet delvis är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet då 3 av 4 mål förväntas uppnås. Målen utvärderas i delårsrapporten men kommunstyrelsen lämnar däremot ingen egen samlad bedömning av måluppfyllelsen i det finansiella perspektivet.

3.4.2. Verksamhetsmål

I delårsrapporten redovisar kommunstyrelsen måluppfyllelsen för verksamheten inom kommunfullmäktiges perspektiv; medborgare, samhällsutveckling och medarbetare. Inom respektive perspektiv har fullmäktige formulerat 16 övergripande mål. Enligt kommunens styrmodell ska nämnderna vidare bryta ner fullmäktiges övergripande mål inom perspektiven medborgare och samhällsutveckling.

Kommunstyrelsen bedömer att kommunen når en delvis uppfylld resultatnivå, men deras bedömning om god ekonomisk hushållning i verksamhetsperspektivet väntas uppnås framgår inte. Av delårsrapporten framgår inte med tydlighet om redovisade målbedömningar år per augusti, eller om det bör ses som en prognos för helåret.

Bedömning:

Vi kan inte uttala oss om de prognostiserade utfallen för verksamheten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Detta då kommunstyrelsen inte uttalar sig om god ekonomisk hushållning förväntas uppnås i verksamheten.

Rekommendation:

Redovisa den prognostiserade måluppfyllelsen för kommunfullmäktigemålen. Vidare ska kommunstyrelsen lämna en sammantagen bedömning om god ekonomisk hushållning väntas uppnås utifrån prognoserna av de finansiella- och verksamhetsmässiga målen.

3.5. Balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en budget i balans, d.v.s. budgeterade intäkter som överstiger kostnaderna. Om utfallet blir att kostnaderna överstiger intäkterna ska underskottet återställas. Avsteg från kravet på att återställa underskott kan ske genom att fullmäktige åberopar synnerliga skäl, vilket kan ske redan vid budgettillfället eller i samband med delårsrapportens eller årsredovisningens behandling. I lågkonjunktur kan kommuner med s.k. resultatutjämningsreserv disponera egen kapitaluppbyggnad som gjorts tidigare år för att underlåta ett återställande av underskott (KL kap 11).

lakttagelser:

I kommunens budget, utfallet per augusti månad och i årsprognosen överstiger intäkterna kostnaderna. Kommunen har inga underskott från tidigare som behöver täckas.

Bedömning:

Kommunen bedöms efterleva balanskravet.

Umeå september 2022

Johan Pettersson
auktoriserad revisor

Per Stålborg
Certifierad kommunal yrkesrevisor